

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน.....นายอำนาจ ขำทวีพรหม.....

ตำแหน่งปัจจุบัน .นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ สังกัดส่วนจัดการต้นน้ำ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่๙...
.....ทำหน้าที่หัวหน้าอุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ จังหวัดอุบลราชธานี
หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

๑. ดำเนินการตามโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
๒. ดำเนินการตามโครงการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร
๓. ดำเนินการตามโครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและการป้องกันรักษาป่า
๔. ดำเนินการตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุทยานและบริการนักท่องเที่ยว
๕. ควบคุมระบบการลาดตระเวนเชิงคุณภาพในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะให้เป็นไปตามมาตรฐานระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ
๖. ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ตามมาตรา ๑๘ แห่ง พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒
๗. จัดทำแผนบูรณาการจัดการพื้นที่อนุรักษ์ทางด้านการจัดการพื้นที่ และการป้องกันไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ
๘. ประสานการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเข้าร่วมกิจกรรมอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๙. จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาอุทยานและสิ่งแวดล้อมความสะอาดในอุทยานแห่งชาติให้เป็นตามยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กรมฯ และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกัน

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง .นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ เลขที่ตำแหน่ง ๑๗๘๘

สังกัดส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓.....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง.....

..... ๑).ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแผนงานงบประมาณของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และงบประมาณยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุทยานแห่งชาติ

..... ๒) ควบคุม กำกับดูแล วิเคราะห์ ระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart Patrol) ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพ

..... ๓) พิจารณาและตรวจสอบโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุทยานแห่งชาติ

..... ๔) ควบคุม กำกับดูแล การดำเนินการจัดทำแนวเขตบริหารจัดการพื้นที่ตามมาตรา ๖๔ แห่ง พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

๕) ดำเนินการให้เป็นไปตามการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์แบบบูรณาการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่องการเจริญทดแทนตามธรรมชาติของพันธุ์ไม้ท้องถิ่นและการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติดินป่าไม้ในพื้นที่ต้นน้ำห้วยเสียดจะเอ็ง อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ..ปี พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๖.....

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๑. ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศลุ่มน้ำ ระบบนิเวศตามหลักการทางนิเวศวิทยาแล้วหน่วยพื้นที่ที่ทำการศึกษาหรือดำเนินการทางด้านนิเวศวิทยา คือหน่วยของพื้นที่ที่มีองค์ประกอบทั้งหลายเข้าด้วยกันเป็นโครงสร้างของระบบนิเวศ ทั้งองค์ประกอบทางชีวภาพ อันได้แก่ ต้นไม้ ป่าไม้ สัตว์ป่า ทางกายภาพอันได้แก่ ดิน หิน น้ำ อากาศ รวมถึงสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น เกษตรกรรม ชุมชน กฎ ระเบียบสภาพสังคม การนันทนาการ พื้นที่ต้นน้ำคือพื้นที่ที่อยู่ตอนบนของกลุ่มน้ำเป็นหน่วยพื้นที่หนึ่งตามหลักการทางนิเวศวิทยา จึงระบบนิเวศย่อยหนึ่งของระบบนิเวศลุ่มน้ำ ที่มีความสำคัญมีแต่ละองค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างของระบบนิเวศจะมีการกระทำต่อกันหรือปฏิภานที่โต้ตอบกัน เกิดเป็นการทำงานตามหน้าที่ของระบบนิเวศ เกิดกระบวนการสร้างดิน การหมุนเวียนน้ำและธาตุอาหาร การถ่ายทอดพลังงาน และสิ่งที่ได้จากการทำหน้าที่คือการให้บริการของระบบนิเวศ เช่นให้เนื้อไม้ อาหารจากป่า การดูดซับน้ำฝนและระบายลงสู่ลำธาร ควบคุมการพังทลายของดิน ควบคุมสภาพอากาศ เป็นแหล่งท่องเที่ยวและนันทนาการ เมื่อโครงสร้างของระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงทำให้การทำงานตามหน้าที่ของระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงไปด้วย เมื่อป่าไม้ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบนิเวศต้นน้ำเปลี่ยนแปลงย่อมส่งผลต่อการทำหน้าที่ในกระบวนการสร้างดิน การหมุนเวียนของธาตุอาหารพืช โครงสร้างของดินมีผลต่อการกักเก็บน้ำ

๒. บทบาทของป่าไม้กับการอนุรักษ์ต้นน้ำ ในพื้นที่ต้นน้ำนั้นต้นไม้แบ่งเป็น ๓ ส่วน คือ ๑) ส่วนบนหรือ Crown Part ประกอบด้วยเรือนยอดหรือลำต้น ๒) คือส่วนที่เป็น Litter คือส่วนที่อยู่เหนือพื้นดินเล็กน้อย ประกอบด้วย กิ่ง ใบ ดอก ผล ที่ร่วงหล่นลงมาจากส่วนบน และ ๓) ส่วนใต้ดิน ได้แก่ราก ทั้ง ๓ ส่วนนี้ช่วยในการอนุรักษ์ดินและน้ำอย่างมาก พื้นที่ต้นน้ำจะต้องปกคลุมด้วยป่าไม้ที่สมบูรณ์ประกอบด้วยพันธุ์ไม้หลายชนิดและมีหลายชั้นเรือนยอดช่วยลดแรงกระแทกของเมล็ดฝน ส่วนที่ร่วงหล่นจะย่อยสลายโดยจุลินทรีย์เป็นอินทรีย์วัตถุทำให้ดินร่วนซุยเพิ่มความพรุนของดิน ให้ธาตุอาหารแก่ดิน และรากช่วยสร้างความพรุนและยึดดินไว้ไม่ให้พังทลาย อีกทั้งยังลำเลียงธาตุอาหารจากดินขึ้นมาเลี้ยงส่วนบน สังคมพืชในพื้นที่ต้นน้ำที่ไม่ถูกรบกวนก็จะพัฒนาขึ้นในขณะเดียวกันดินป่าไม้ก็จะพัฒนาควบคู่กันไป การอุ้มน้ำและการดูดซับน้ำก็จะดีขึ้นดินป่าไม้ในพื้นที่ต้นน้ำเปรียบเสมือนอ่างเก็บน้ำที่เก็บน้ำไว้ตามช่องว่างหรือความพรุนของดิน

๓. การสำรวจสังคมพืชโดยการวางแผนตัวอย่าง เป็นการสำรวจสังคมพืชในพื้นที่ป่าที่พื้นผิวตามธรรมชาติ เพื่อศึกษาโครงสร้างทำให้ทราบถึงการปกคลุมเรือนยอด ความหนาแน่น และการกระจายของพรรณไม้ ใช้ความรู้ทางด้านพฤกษศาสตร์ในการจำแนกชนิดของพรรณไม้ แยกตามชนิด สกุล วงศ์

๔. ดินป่าไม้เกิดจากการสลายตัวของหินรวมกับซากพืชซากสัตว์เมื่อมีน้ำและอากาศที่เหมาะสมก็จะทำให้พืชเจริญเติบโต เนื้อดินเป็นคุณสมบัติของดินโดยรวมกับอนุภาคทราย (Sand) ซิลต์ (Silt) และดินเหนียว (Clay) แสดงถึงความหยาบและละเอียดของดิน อินทรีย์วัตถุในดินเป็นแหล่งธาตุอาหารของต้นไม้ การดูดซับน้ำ

การศึกษาดินป่าไม้เป็นการศึกษาตามทัศนะด้านปฐพีวิทยาสัมพันธ์ (Edaphological Approach) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ คุณสมบัติทางเคมี เช่น ปฏิกริยาดิน (pH) ความเป็นกรดเป็นด่าง และทางกายภาพ เช่น ความหนาแน่น โครงสร้างของดินที่มีความสัมพันธ์ต่อ การกักเก็บน้ำ การระบายน้ำในดิน การซึมผ่านผิวดิน

๕. ธาตุอาหารพืช(Plant Nutrition) คือสารประกอบทางเคมีที่จำเป็นสำหรับพืชเพื่อใช้ในการเจริญเติบโตดำรงชีวิต สร้างผลผลิตและขยายพันธุ์ ปัจจุบันธาตุอาหารที่จำเป็นสำหรับพืช มี ๑๗ ธาตุ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ

๑) มหธาตุ (Macronutrient Elements) คือ ธาตุที่พืชต้องการในปริมาณสูงกว่า ๕๐๐ มก./กก. จึงเพียงพอต่อการเจริญเติบโต ซึ่งมี ๙ ธาตุ คือ คาร์บอน (C) ไฮโดรเจน (H) ออกซิเจน (O) พืชได้จากน้ำและอากาศ ส่วนที่เหลืออีก ๖ ธาตุ แบ่งเป็นธาตุอาหารหลัก (Primary Nutrient Elements) มี ๓ ธาตุ คือ ไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P) โพแทสเซียม (K) และธาตุอาหารรอง (Secondary Nutrient Elements) มี ๓ ธาตุ คือ แคลเซียม (Ca) แมกนีเซียม (Mg) และกำมะถัน (S)

๒) จุลธาตุ (Micronutrient Elements) คือ ธาตุที่พืชต้องการในปริมาณน้อย คือ ต่ำกว่า ๑๐๐ มก./กก. มีจำนวน ๘ ธาตุ

การกำหนดเกณฑ์ของธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืช ใช้เกณฑ์กำหนด ดังนี้

- ๑) เมื่อพืชขาดธาตุนั้นพืชจะมีการเจริญเติบโตผิดปกติหรือตายก่อนที่จะมีการเจริญเติบโตเต็มที่
- ๒) ความต้องการธาตุนั้นเป็นความต้องการที่เฉพาะไม่สามารถทดแทนด้วยธาตุอื่นๆ ได้
- ๓) ธาตุนั้นมีผลโดยตรงต่อการเจริญเติบโตหรือกระบวนการเมตาบอลิซึมของพืช

การหมุนเวียนธาตุอาหารพืชในระบบนิเวศ ต้นไม้มีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อการหมุนเวียนธาตุอาหารในระบบนิเวศต้นน้ำ ปริมาณธาตุอาหารที่สะสมบนผิวดินขึ้นอยู่กับปริมาณธาตุอาหารที่ถูกเพิ่มเติมให้แก่ดินในรูปของซากพืชที่ร่วงหล่น ส่วนการสูญเสียอาจสูญเสียไปจากระบบโดยการเจือปนออกไปกับน้ำ การนำพาไปโดยคนและสัตว์ การชะล้างและพังทลายของดินที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์หรือธรรมชาติทำให้ธาตุอาหารสูญเสียออกไปจากระบบนิเวศต้นน้ำ การพังทลายของดินเป็นสาเหตุที่ทำให้ตะกอนและธาตุอาหารของพืชถูกเคลื่อนย้ายลงสู่ลำน้ำโดยดูดซับไปกับตะกอน

๖. พื้นที่ลุ่มน้ำย่อยห้วยเสียดจะเอง อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาห้วยสำราญ ลุ่มน้ำหลักลุ่มน้ำมูล มีพื้นที่ ๒๘๐ ตารางกิโลเมตร มีเทือกเขาพนมดงรักอยู่ทางตอนบนของพื้นที่ลุ่มน้ำ สภาพป่าส่วนใหญ่เป็นป่าดิบแล้ง และป่าเบญจพรรณ ในอดีตมีการขยายขยายตัวของชุมชน การอพยพของราษฎรจากพื้นที่ใกล้เคียง มาสร้างที่อยู่อาศัย ขยายที่ทำกินเพื่อปลูกพืชเชิงเดี่ยว การจัดสรรที่ทำกินให้กับราษฎรเพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน ทำให้สภาพพื้นที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม มีการบุกรุกพื้นที่ป่าที่ชุมชนรวมกันอนุรักษ์ไว้ให้เป็นป่าของชุมชนในรูปแบบป่าใช้สอย ป่าทางวัฒนธรรม มีปัญหาการเกิดไฟป่า จากสาเหตุดังกล่าวส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศต้นน้ำของลุ่มน้ำห้วยเสียดจะเอง มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ผิดประเภท ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้มีการจัดตั้งหน่วยย่อยหน่วยปรับปรุงต้นน้ำห้วยเสียดจะเองขึ้น (หน่วยย่อยของหน่วยจัดการต้นน้ำห้วยโตง) ได้ดำเนินการปลูกป่าเพื่อปรับปรุงต้นน้ำเป็นต้นมา ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ตั้งเป็นหน่วยจัดการต้นน้ำห้วยเสียดจะเอง ดำเนินการปลูกป่าฟื้นฟูระบบนิเวศต้นน้ำ ปลูกป่าห้วย ส่งเสริมชุมชนปลูกไม้ท้องถิ่นเพื่อลดการบุกรุกทำลายป่า ทำแนวกันไฟ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ด้วยกิจกรรมด้านการดูแลป่าอนุรักษ์ ป้องกันไฟป่า สร้างป่าของชุมชนเองลดการพึ่งพิงป่าอนุรักษ์ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน - ห้วยสำราญ) จากการสังเกตพบว่าภายหลังจากจัดตั้งหน่วยจัดการต้นน้ำห้วยเสียดจะเอง การป้องกันรักษาป่าและการดูแลพื้นที่ไม่ให้เกิดไฟป่า ทำให้สภาพป่าบริเวณรอบๆที่ทำหน้าที่เคยถูกบุกรุกปลูกพืชเชิงเดี่ยวฟื้นตัวขึ้นมาเองตาม

ธรรมชาติ พืชบางชนิดเกิดจากตอ เหง้า ราก เดิมที่อยู่ในพื้นที่ บางชนิดเพิ่มขึ้นจากการโปรยเมล็ดจากพื้นที่ป่าข้างเคียง และบางชนิดเกิดขึ้นโดยเมล็ดที่นำมาโดยนก

๕. แนวคิดการจัดการต้นน้ำเพื่อให้พื้นที่ต้นน้ำอำนวยผลผลิตได้อย่างยั่งยืน มีปริมาณน้ำที่เพียงพอ มีคุณภาพดี และมีระยะเวลาการไหลที่สม่ำเสมอ ควบคุมเสถียรภาพของดิน ควบคู่กับพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต้นน้ำบนพื้นฐานของการอนุรักษ์ดินและน้ำ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มี ๓ แนวคิด คือ

๑.) การจัดการต้นน้ำแบบองค์รวม เป็นการจัดการฐานทรัพยากรที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบประกอบด้วยทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ความหลากหลายทางชีวภาพ การมีส่วนร่วมของชุมชน (เกษม จันทรแก้ว. ๒๕๓๙ : ๑๖๒-๑๖๖) การจัดการฐานทรัพยากรถือเป็นการจัดการเชิงพื้นที่ไม่แยกส่วนทรัพยากรออกจากกันเนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติมีความสัมพันธ์ซึ่งกันละกัน โดยประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ นิเวศวิทยา และความรู้ทางสังคมโดยการผสมผสานความรู้เหล่านี้เข้าด้วยกัน มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในกลุ่มน้ำ ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา วางแผนตัดสินใจ และการดำเนินการ คำนึงถึงความสมดุลของการพัฒนาทั้งในมิติของการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน ความเข้มแข็งของชุมชน การจัดการต้นน้ำแบบองค์รวมต้องให้ความสำคัญกับการติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศอย่างต่อเนื่อง มีกรอบระยะเวลา และเพื่อให้เป็นไปได้ในทางปฏิบัติควรบริหารจัดการเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำขนาดเล็กสำหรับชุมชนเนื่องจากสามารถจำแนกกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียหลักอย่างชัดเจน และการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการได้อย่างชัดเจน

๒.) การจัดการต้นน้ำแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการพื้นที่ต้นน้ำ และการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง (กิตติชัย รัตนะ. ๒๕๔๙ : ๒-๑๑) การมีส่วนร่วมของประชาชนหมายถึงกระบวนการที่ทำให้เกิดส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเข้ามามีบทบาทต่อการวางแผนตัดสินใจและปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามหลักการอนุรักษ์ ดังนั้นการมีส่วนร่วมจึงมีบทบาทในฐานะของการเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการจัดการ การจัดการต้นน้ำแนวใหม่ควรยึดชุมชนเป็นศูนย์กลาง มุ่งไปที่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามหลักการอนุรักษ์

๓.) การจัดการต้นน้ำตามวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกิดจากการปฏิบัติที่ได้ลองผิดลองถูกมาเป็นเวลานานถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นได้จากประสบการณ์ในแต่ละเรื่องแต่ละสถานะแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อมสืบสอดจากบรรพบุรุษ ที่สะท้อนออกมาในเรื่องขององค์รู้ ความเชื่อ พิธีกรรม คติพื้นบ้าน และการจัดการทรัพยากร การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นรูปแบบหนึ่งในการจัดการทรัพยากรในพื้นที่ต้นน้ำทำให้เกิดการยอมรับในชุมชน สร้างความเข้าใจร่วมกันกับเจ้าหน้าที่

๖. การฟื้นฟูและพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ที่คำนึงถึงความสอดคล้องเกื้อกูลกันระหว่างการพัฒนาและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ เช่นการปลูกไม้ 3 อย่าง ป่าไม้ 3 อย่างเป็นการผสมผสานความต้องการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ควบคู่ไปกับความต้องการด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูกที่ปล่อยให้ป่าเจริญเติบโตขึ้นเองตามธรรมชาติโดยไม่เข้าไปรบกวนและทำลาย นอกจากนั้นแนวทางตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการเรื่องของเกษตรทฤษฎีใหม่และระบบเกษตรยั่งยืน ที่เน้นการพึ่งตนเอง ความพอดี และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ความเข้มแข็งของชุมชน

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

สาระสำคัญ การเปลี่ยนแปลงสภาพป่าต้นน้ำที่อุดมสมบูรณ์ไปเป็นพื้นที่เกษตร ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศต้นน้ำของกลุ่มน้ำห้วยเสียดจะเอ็ง มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ผิดประเภท ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของระบบนิเวศต้นน้ำ ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง และดินป่าไม้ในพื้นที่ต้นน้ำมีความสามารถในการอุ้มน้ำได้สูงแต่ในขณะเดียวกันก็ง่ายต่อการพังทลายเมื่อไม่มีป่าไม้ปกคลุม การเปลี่ยนแปลงของป่าต้นน้ำเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของระบบนิเวศต้นน้ำ เมื่อโครงสร้างของระบบนิเวศเปลี่ยนย่อมทำให้หน้าของระบบนิเวศเปลี่ยนไปด้วย เช่น กระบวนการสร้างดิน การดูดซับน้ำฝน การกักเก็บน้ำและการระบาย การหมุนเวียนของธาตุอาหารพืช พื้นที่ป่าที่ถูกเปลี่ยนแปลงไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นเมื่อปราศจากการถูกรบกวนจากไฟป่า กิจกรรมของมนุษย์เมื่อปล่อยตามธรรมชาติไม่การรบกวนหรือการเกิดไฟป่าเป็นเวลานาน ก็จะมีการทดแทนทางธรรมชาติเกิดขึ้นค่อยๆกลับฟื้นคืนสภาพมีการเจริญเติบโตของพันธุ์ไม้ท้องถิ่น มีความหลากหลายทางธรรมชาติเพิ่มขึ้น เมื่อมีการพัฒนาของป่าไม้ป่าดินป่าไม้ก็จะพัฒนาควบคู่กันไปด้วย การพัฒนาในที่นี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของดินป่าไม้ทั้งทางกายภาพและทางเคมีมีปริมาณอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารเพิ่มขึ้น มีการพัฒนาเหมาะสมกับเป็นดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ

เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างของป่าต้นน้ำที่มีการเจริญทดแทนตามธรรมชาติที่ปราศจากการรบกวนของมนุษย์และการเกิดไฟป่า ชนิดและจำนวน ของต้นไม้ที่เกิดจากการเจริญทดแทนทางธรรมชาติ รวมถึงดินป่าไม้ที่มีการเปลี่ยนแปลงจากการเจริญทดแทนทางธรรมชาติของป่าต้นน้ำ ทางด้านกายภาพและทางเคมี รวมถึงปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินป่าไม้ จึงสมควรที่จะศึกษาถึงการเจริญทดแทนตามธรรมชาติของพันธุ์ไม้ท้องถิ่นและการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติดินป่าไม้ในพื้นที่กลุ่มน้ำห้วยเสียดจะเอ็ง โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ๑) เพื่อศึกษาโครงสร้างของสังคมพืชที่เจริญทดแทนตามธรรมชาติของป่าในพื้นที่กลุ่มน้ำห้วยเสียดจะเอ็ง
- ๒) เพื่อศึกษาคุณสมบัติของดินป่าไม้ในพื้นที่ที่มีการเจริญทดแทนตามธรรมชาติ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ศึกษาลักษณะของสังคมพืชที่มีการเจริญทดแทนตามธรรมชาติ โดยการวางแผนตัวอย่างจำนวน ๑ แปลง ขนาด ๔๐x๔๐ เมตร ในพื้นที่ป่าที่เจริญทดแทนทางธรรมชาติ ตามเทคนิคการศึกษาโครงสร้างของสังคมพืชบันทึกข้อมูลภาคสนามด้านนิเวศวิทยาบางประการและวิเคราะห์ชนิดพันธุ์พืช โดยการศึกษาทางสัณฐานวิทยา ด้วยการบันทึก ถ่ายภาพ และวัดขนาดโครงสร้างส่วนต่างๆ ของพรรณพืช ตรวจสอบชื่อพฤกษศาสตร์ของชนิดพันธุ์ไม้โดยใช้หนังสือพรรณไม้ของประเทศไทย (Flora of Thailand) และหนังสือพรรณไม้ของภูมิภาคใกล้เคียง เช่น Flora of China, The Flora of The Malay Peninsula ฯลฯ รวมทั้งการเทียบเคียงตัวอย่างแห้งซึ่งเก็บรักษาไว้ ณ หอพรรณไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (Forest Herbarium - BKF) เอกสารอ้างอิง ฐานข้อมูลที่เชื่อถือได้ จากนั้นนำข้อมูลพันธุ์ไม้ในแปลงสำรวจมาวิเคราะห์ลักษณะของสังคมพืช (Plant community characteristics) ได้แก่ ค่าดัชนีความสำคัญของพรรณไม้ (Importance Value Index, IVI), ค่าดัชนีความหลากหลาย (Shannon - Wiener's Index of Diversity, H), ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ (Evenness Index, J), ค่าความหลากหลายชนิด (Species Diversity, D) ที่มีการเจริญทดแทนตามธรรมชาติของพรรณไม้ในท้องถิ่น สำรวจการใช้ประโยชน์จากพรรณไม้ในด้านต่างๆ

๒. การศึกษาดินป่าไม้ในแปลงตัวอย่างที่มีการเจริญทดแทนทางธรรมชาติของพันธุ์ไม้ท้องถิ่น โดยการเก็บตัวอย่างดินป่าไม้ในแปลงตัวอย่างที่มีการเจริญทดแทนทางธรรมชาติ แบ่งเป็นการเก็บตัวอย่างแบบทำลายโครงสร้าง โดยใช้การเก็บตัวอย่างแบบตัวอย่างรวมที่ผิวดินเพื่อนำมาวิเคราะห์จำแนกประเภทเนื้อดิน

ธาตุอาหารพืช อินทรีย์วัตถุในดิน และส่วนการเก็บแบบไม่ทำลายโครงสร้างเก็บโดยใช้ soil core ที่ความลึก ๕๐ เซนติเมตร เพื่อนำมาหาความหนาแน่น ความพรุนของดิน และความชื้นในดิน

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

ผลสำเร็จของงานเชิงปริมาณ คือ มีการเพิ่มจำนวนของชนิดพันธุ์พืชในแปลงตัวอย่าง ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ (Evenness Index, J), ค่าความหลากหลายชนิด (Species Diversity, D) ที่มีการเจริญทดแทนตามธรรมชาติของพรรณไม้ในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ปริมาณธาตุอาหารพืชในดินป่าไม้ที่มีการทดแทนของสังคมพืช

๑. ได้ทราบถึงชนิด จำนวน ของพันธุ์ไม้ท้องถิ่นที่เจริญทดแทนทางธรรมชาติ

๒. ทราบอินทรีย์วัตถุในดิน และปริมาณธาตุอาหารพืชในดินป่าไม้จากพื้นที่ที่มีการเจริญทดแทนตามธรรมชาติของพันธุ์ไม้ท้องถิ่น

๓. ทราบถึงความหนาแน่นของดิน ความพรุนของดิน เพื่ออธิบายความสามารถในการอุ้มน้ำ และความสัมพันธ์ของป่าไม้และดินป่าไม้จากพื้นที่ที่มีการเจริญทดแทนตามธรรมชาติของพันธุ์ไม้ท้องถิ่น

ผลสำเร็จของงานเชิงคุณภาพ คือ

๑. การใช้ประโยชน์จากชนิดพันธุ์ไม้ของชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนและการจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์อย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

๒. ทราบถึงประเภทของดินป่าไม้จากพื้นที่ที่มีการเจริญทดแทนตามธรรมชาติของพันธุ์ไม้ท้องถิ่น

๓. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบายป่าไม้แห่งชาติได้รับความเห็นชอบโดยมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ ๒.๑ คือมีการทดแทนตามธรรมชาติ และเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ที่เหมาะสมกับความสมดุลของระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และข้อที่ ๒.๓ เป็นการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเหมาะสม

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

พื้นที่ป่าอนุรักษ์ส่วนใหญ่จะมีสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธาร การจัดการพื้นที่ในด้านของการเป็นพื้นที่ต้นน้ำจำเป็นต้องมีข้อมูลทั้งทางกายภาพ ชีวภาพ ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ เพื่อใช้ข้อมูลในการวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่ต้นน้ำ การให้บริการข้อมูลต่อชุมชนในพื้นที่ต้นน้ำตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียทราบถึงข้อมูลของชนิดพันธุ์ไม้ที่เจริญทดแทนทางธรรมชาติและการพัฒนาของดินป่าไม้ ลักษณะความสัมพันธ์ของดิน น้ำ ป่าไม้ การใช้ประโยชน์จากพันธุ์ไม้ท้องถิ่น จะนำมาซึ่งการมีส่วนร่วมในการจัดการต้นน้ำ การจัดการต้นน้ำแบบองค์รวม การจัดการต้นน้ำตามกฎหมายท้องถิ่น การจัดการป่าชุมชน การบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์ตาม พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔, ๖๕ และ พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๑, ๑๒๑ และสนองแนวพระราชดำริด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและอนุรักษ์ดินและน้ำ การทำการเกษตรยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนในพื้นที่ต้นน้ำ

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๑. การจัดเก็บและลำดับข้อมูลดิบจากแปลงตัวอย่างอาจมีการคลาดเคลื่อนจากผู้เก็บข้อมูล จำเป็นต้องใช้บุคคลเดิมเพื่อลดความคลาดเคลื่อนของการเก็บข้อมูล

๒. การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านปฐพีวิทยาจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานอื่น

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ จำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อลดการคลาดเคลื่อนของข้อมูล และความต่อเนื่องของข้อมูล การวิเคราะห์ธาตุอาหารพืชบางชนิดจำเป็นต้องใช้งบประมาณ

๙. ข้อเสนอแนะ

ควรมีการเก็บข้อมูลในลักษณะเดิมในปีต่อไปเพื่อทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างระบบนิเวศป่าต้นน้ำจากเจริญทดแทนตามธรรมชาติของพันธุ์ไม้ท้องถิ่นอย่างชัดเจนมากขึ้น

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

ได้มีการนำเสนอผลงานโดยการบรรยายในหลักสูตรครูป่าไม้แก่เยาวชนรอบเขตป่าอนุรักษ์ (เขตรักษาพันธุ์ป่าห้วยทับทัน - ห้วยสำราญ) และเครือข่ายชุมชนต้นน้ำในลุ่มน้ำย่อยห้วยเสียดจะเอง

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

- (๑)สัดส่วนของผลงาน.....%
- (๒)สัดส่วนของผลงาน.....%
- (๓)สัดส่วนของผลงาน.....%

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ผู้ขอประเมิน

(นายอำนาจ ขำทวีพรหม)

วันที่ ๑๗ / มกราคม / ๒๕๖๗.

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
(๑)	
(๒)	
(๓)	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(นายประทีป เล็กรุ่งเรืองกิจ)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการส่วนอุทยานแห่งชาติ

วันที่ ๑๗ / มกราคม / ๒๕๖๗.

(ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

(ลงชื่อ)
(นายประสงค์ สุวรรณโชติ)

(.....รักษาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ รักษาการ.....)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑

วันที่ ๑๗ / มกราคม / ๒๕๖๗.

(ผู้อำนวยการกอง/สำนัก ขึ้นไป)

**แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)**

๑. เรื่อง การพัฒนารูปแบบหน่วยงานพื้นที่ป้อนุรักษ์แบบบูรณาการ

๒. หลักการและเหตุผล

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีภารกิจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ สงวน ค้ำครอง ปันฟู ดูแลรักษาส่งเสริมและบำรุงรักษาทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช การจัดให้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยการป้องกันพื้นที่ป้อนุรักษ์เดิมและฟื้นฟูสภาพป่าที่เสื่อมโทรม เพื่อเป็นการรักษาสมดุลของระบบนิเวศความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ป่า เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารแหล่งอาหารของชุมชน การท่องเที่ยวทางธรรมชาติและการนันทนาการ ตลอดจนการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนรู้สึกตระหนักเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียชุมชนท้องถิ่น ที่จะให้เจ้าหน้าที่ได้รับทราบถึงปัญหา ความต้องการที่แท้จริง เพื่อลดความขัดแย้ง

จากการแบ่งส่วนราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการจัดตั้งหน่วยงานในพื้นที่ป้อนุรักษ์ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ป้อนุรักษ์ ๗๓.๖๘ ล้านไร่ มีอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า วนอุทยาน และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า รวมกัน ๔๒๙ หน่วยงาน และยังมีหน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามภารกิจ (Function Based) เช่น งานทางด้านจัดการต้นน้ำ งานฟื้นฟูพื้นที่ป้อนุรักษ์ งานป้องกันและควบคุมไฟป่า งานด้านโครงการพระราชดำริ อีกจำนวน ๒,๕๗๑ หน่วยงาน รวมแล้วมีหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่ป้อนุรักษ์ จำนวนทั้งหมด ๓,๐๐๐ หน่วยงาน ซึ่งการแบ่งงานตามภารกิจของแต่ละหน่วยงานที่ได้แผนงานงบประมาณจากกรมอุทยานแห่งชาติฯ เป็นการบริหารงานแบบแยกส่วนตามภารกิจของแต่ละด้าน ทำให้เกิดปัญหาความไม่เหมาะสมของอัตรากำลัง ขาดอัตรากำลังในการปฏิบัติงานในพื้นที่ป้อนุรักษ์ ซึ่งเป็นพื้นที่ตามภารกิจหลักของกรมอุทยานแห่งชาติฯ รวมถึงผลสัมฤทธิ์เชิงพื้นที่ เกิดความซับซ้อนของกิจกรรม/โครงการ การแยกส่วนของแผนงานและงบประมาณ หรือกิจกรรมบางอย่างของหน่วยงานตามภารกิจไม่เป็นไปตามแผนการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๘ ขาดการวางแผนร่วมกันของพื้นที่ป้อนุรักษ์กับหน่วยงานตามภารกิจในพื้นที่ในระยะยาว รวมถึงกระบวนการคิดร่วมกันที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการจัดการพื้นที่ป้อนุรักษ์

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ที่ไม่ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในเชิงพื้นที่ และภารกิจของกรมอุทยานแห่งชาติฯ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และความไม่ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในภาวะปัจจุบัน ตามหลักของการบริหารบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการพื้นที่ป้อนุรักษ์ เพื่อผลสัมฤทธิ์ (Results) คือ ผลผลิต (Output) หมายถึงกิจกรรมหรืองานบริการที่ทำสำเร็จ บวกกับผลลัพธ์ (Outcome) หมายถึงผลที่เกิดขึ้นตามมา โดยมีความสัมพันธ์โดยตรงกับประชาชน ชุมชน ผู้มีส่วนได้เสียกับพื้นที่ป้อนุรักษ์ การจัดการพื้นที่ป้อนุรักษ์ไม่เป็นเชิงรุกเนื่องจากอัตรากำลังที่แยกระหว่างหน่วยงานตามภารกิจหน้าที่ (Function Based) และหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่ (Area Based)

แนวความคิดการพัฒนาารูปแบบหน่วยงาน นอกจากมุ่งเน้นถึงการคุ้มครองดูแลพื้นที่อนุรักษ์ การฟื้นฟูพื้นที่ การป้องกันภัยคุกคาม การป้องกันไฟป่า ควรมีการสร้างกระบวนการคิดร่วมกันกับหัวหน้าหน่วยงานตามภารกิจภาคส่วนอื่นและผู้มีส่วนได้เสีย โดยคำนึงถึงความแตกต่างกันที่ทางด้านกายภาพ ชีวภาพ ระบบนิเวศ ชุมชน วัฒนธรรม ตลอดจนสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากรหรือหน่วยงานที่มาบูรณาการร่วมกัน การจัดทำงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ในการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์ในทุกมิติ เพื่อให้การบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์ได้ผลสัมฤทธิ์

ข้อเสนอ

๑. ระดับพื้นที่อนุรักษ์จัดทำโครงสร้างการบริหารเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและทันต่อเหตุการณ์ ที่ควรครอบคลุมทุกๆ ด้านตามบริบทของแต่ละพื้นที่อนุรักษ์ การเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร โครงสร้างการบริหารงานภายในพื้นที่อนุรักษ์แบบบูรณาการที่ครอบคลุมทั้งบริบทของพื้นที่อนุรักษ์ รวมทั้งการจัดทำโครงสร้างเพื่อรองรับงานตามภารกิจในอนาคต ทั้งทางด้านการป้องกันพื้นที่ การอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ทางด้านวิชาการ

ระดับสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ส่วนต่างที่กำกับดูแลงานตามภารกิจหน้าที่ต้องเปลี่ยนเป็นส่วนที่ดูแลแต่ละพื้นที่อนุรักษ์ ไม่ได้แยกส่วนตามภารกิจหน้าที่แต่เป็นส่วนที่บริหารงานได้ทุกภารกิจหน้าที่

การจัดทำแผนงานและงบประมาณ ที่ออกมาเป็นแผนที่ผ่านกระบวนการคิดร่วมกันของหัวหน้าพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เพื่อจะได้แผนงานและงบประมาณที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ป่าอนุรักษ์นั้น

๒. การใช้กลไกของกระบวนการมีส่วนร่วมในการเพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันและควบคุมไฟป่า ในกรณีที่พื้นที่อนุรักษ์ไม่มีหน่วยงานด้านไฟป่าหรือหน่วยงานอื่นที่บูรณาการร่วมกัน เช่น เครือข่ายของอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติฯ (อส.อส.) การตั้งศูนย์สื่อสารและติดตามสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควัน (War Room) เชื่อมโยงกับท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานของกรมอุทยานแห่งชาติฯ ที่มีการทำงานครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาหรือลุ่มน้ำหลักในการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันไฟป่า เช่น การทำแนวกันไฟ การสร้างแหล่งน้ำ

๓. การพัฒนางานด้านวิชาการพื้นที่อนุรักษ์ให้ครอบคลุมในทุกๆ ด้าน เพื่อการใช้วิชาการนำการจัดการโดยหัวหน้าพื้นที่ป่าอนุรักษ์ หัวหน้าพื้นที่ป่าอนุรักษ์จะต้องร่วมกับหัวหน้าหน่วยงานที่บูรณาการร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์ที่ผ่านกระบวนการคิดร่วมกัน เพื่อให้ได้กิจกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่และข้อมูลทางวิชาการ เป็นข้อมูลทางพันธุกรรมพืชเฉพาะถิ่นลักษณะทางธรณีวิทยาที่โดดเด่น การเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารของพื้นที่อนุรักษ์ที่ให้ปริมาณน้ำท่าในแหล่งท่องเที่ยวเป็นน้ำตก ตลอดจนคุณภาพน้ำที่ให้ประโยชน์แก่ชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์และโดยรอบ การใช้ประโยชน์ที่ดินตามมาตรา ๖๔ ที่มีผลต่อการพังทลาย การฟื้นฟูสภาพพื้นที่นอก มาตรา ๖๔ และคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้จากการใช้ประโยชน์ตามมาตรา ๖๕

ข้อจำกัดและแนวทางแก้ไข

ข้อจำกัดพื้นที่ป่าอนุรักษ์บางพื้นที่ไม่มีหน่วยตามภารกิจหน้าที่หรือมีไม่ครอบคลุมตามแผนงานหรือกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

แนวทางแก้ไข ให้หน่วยงานที่ปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่ของพื้นที่อนุรักษ์ใกล้เคียงในขยายพื้นที่ดำเนินกิจกรรม หรือใช้แนวทางการบูรณาการของหน่วยงานตามภารกิจหน้าที่ที่มีกิจกรรมในลักษณะของพื้นที่ลุ่มน้ำ เช่น หน่วย/ศูนย์/โครงการ ที่มีพื้นที่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ในลุ่มน้ำสาขา จนถึงลุ่มน้ำหลัก ส่วนทางด้านการป้องกันไฟป่าใช้การมีส่วนร่วมของชุมชนใน/รอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. พื้นที่ป้อมนุรักษ์ มีโครงสร้างการบริหารงาน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ร่วมกัน ของหัวหน้าพื้นที่ป้อมนุรักษ์และหน่วยงานตามภารกิจหน้าที่ที่ครอบคลุมทุกด้านในการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานในพื้นที่ ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และสภาพปัญหาของพื้นที่

๒. พื้นที่ป้อมนุรักษ์ ได้รับการป้องกันจากภัยคุกคามจากไฟฟ้าโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานอื่นในพื้นที่ในรูปแบบของศูนย์สื่อสารและติดตามสถานการณ์ไฟฟ้าและหมอกควันในรูปแบบ War Room คู่ขนาน

๓. พื้นที่ป้อมนุรักษ์ มีได้รับการจัดการตามหลักการจัดการพื้นที่ป้อมนุรักษ์ และตามแผนการจัดการอุทยานแห่งชาติตามมาตรา ๑๘ แห่ง พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีข้อมูลทางวิชาการที่ครอบคลุม ทั้งทางด้านกายภาพ ชีวภาพ ชุมชน เช่น การให้บริการของป้อมนุรักษ์ในรูปแบบเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร การฟื้นฟูพื้นที่ป้อมนุรักษ์ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ทดแทนได้ ตามมาตรา ๖๕ และรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินตามมาตรา ๖๔ แห่ง พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างถูกต้อง ตามหลักการอนุรักษ์

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. พื้นที่ป้อมนุรักษ์ มีการจัดทำแผนงานร่วมกันกับหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน ในพื้นที่ที่ระยะสั้นและระยะยาว ที่เป็นภาพรวมของพื้นที่ป้อมนุรักษ์ และเป็นไปตามมาตรา ๑๘ แห่ง พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. จำนวนชุมชนเครือข่ายที่เฝ้าระวังไฟฟ้าและหมอกควัน และมีศูนย์ปฏิบัติการด้านการป้องกันภัยภัยภัยขยะท้องถิ่นในการเพิ่มทรัพยากรในการดูแลพื้นที่ป้อมนุรักษ์

๓. มีข้อมูลทางวิชาการด้านการให้บริการของระบบนิเวศของพื้นที่ป้อมนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ที่ดินตามมาตรา ๖๔ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติตามมาตรา ๖๕ แห่ง พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายอำนาจ ขำทวีพรหม)

ผู้เสนอแนวคิด

วันที่...๑๒/...มกราคม/..๒๕๖๓